

Frågor till partierna inför valet 2018:

Feministiskt initiativ

1. Vilken är den viktigaste kulturpolitiska frågan för Ditt parti just nu?

Svar: Den kraftiga och långsiktiga höjningen av kulturbudgeten till 1% av statens totala utgifter som Fi vill införa under nästa mandatperiod. I vår budget innebär det en sammanlagd ökning på 3 miljarder kronor som bland annat skulle möjliggöra satsningar på den fria kulturen, en demokratisering av kulturlivet, satsningar på utbildning, ökad trygghet för kulturarbetare och mer kultur i skolan. Viktigt för Fi är också att verka för en mångfald av konstnärliga kvaliteter och verksamheter.

2. Nyligen presenterades den konstnärspolitiska utredningen med förslag om att stärka kulturskapares villkor (SOU 2018:23 Konstnär – oavsett villkor?) På vilket sätt vill Ditt parti stärka professionella kulturskapares villkor?

- Inom ramen för kultur- och konstnärspolitiken?

Svar: Fi vill att stöden till offentligt finansierade kulturverksamheter räknas upp i takt med lönerörelsen, att arbetet för jämställd och jämlik fördelning av resurser förstärks samt att det fria kulturlivet prioriteras och medlen kraftigt räknas upp, liksom stöd för produktion och turné. Fi vill också säkerställa att offentligt finansierade kulturinstitutioner och verksamheter arvoderar enligt ingångna ramavtal med kulturarbetares fackförbund och intresseorganisationer, samt prioritera att avtal tas fram för alla konstområden där det idag saknas. Viktigt är också att ojämställda och ojämlika strukturer i fördelningen av uppdrag och arvoden korrigeras.

- När det gäller upphovsrätt?

Svar: För Fi är det viktigt att verka för att tariffer och fördelningsmodeller i licenser och avtal skrivs till fördel för dem som skapar innehållet, liksom att upphovspersoners ställning gentemot industri (digitala plattformar, teknikföretag, distributörer, mediebolag med flera) stärks i lagen, inte minst rätten till kollektiva förhandlingar. Vidare verkar Fi för att forskningsmedel riktas till att utveckla framtida

system för försörjning för producenter av konstnärligt material som kan spridas digitalt utan att gå via exploaterande storföretag. Fi vill även arbeta för att ett nationellt digitalt bibliotek ska utvecklas för utlåning av flera typer av konst och olika typer av digitalt material, med ersättningsmodeller inspirerade av bibliotek ersättningen.

- **När det gäller social trygghet?**

Svar: De sociala trygghetssystemen idag är generellt uppbyggda utifrån tanken om en fast anställning vilket många professionella kulturskapare saknar. Då kulturområdet präglas av kombinationer av korta projektanställningar, egenföretagande och föreningsverksamhet faller kulturarbetare ofta utanför de rådande systemen. Redan prekära förhållanden förstärks, inte minst inom det fria kulturlivet. Fi vill därför verka för att trygghetssystemen som pension, a-kassa, sjukpenninggrundande inkomst (SGI) och avdragsrätt reformeras och anpassas för att innefatta alla olika typer av konstnärlig verksamhet, enligt en nationell handlingsplan. Fi vill även främja kulturarbetarägda, allmännyttiga och kooperativa verksamhetsformer där kulturarbetare kan behålla sin roll som anställd.

- **När det gäller möjligheten att bo, utvecklas och verka som kulturskapare i hela landet?**

Svar: För Fi är det självklart att professionella och fria kulturarbetare ska ha möjlighet att verka i hela landet men för att det ska vara möjligt är det viktigt att kultursamverkansmodellen utvecklas. Fi arbetar för att kommuner ska ha tillräckliga resurser för att kunna fungera som partner och medfinansiär av arrangemang tillsammans med kulturbärande organisationer. För att stärka kulturen verkar Fi även för att kultursekreterare och kulturlotsar kan anställas i varje landsting och region. Att tillgänglighetsanpassa och utrusta mötesplatser på landsbygderna med modern teknik för att täcka de behov som kulturarrangemang kräver är viktigt. Även små lokaler ska få chansen med de möjligheter som en utrustad och tillgänglig lokal kan erbjuda.

3. Hur vill Ditt parti värna den konstnärliga friheten och konstens och kulturens eget värde?

Svar: Politiken måste ovillkorligen följa principen om en armlängds avstånd, den får aldrig styra det konstnärliga innehållet. Detta gäller såväl nationellt, som regionalt och kommunalt. I fråga om konstnärlig frihet och juridiska påföljder är det viktigt att

skilja på aktörer som talar fritt och kritiskt, och aktörer som strävar efter att undergräva grundläggande värden genom att hetsa, skada och hota. Fi verkar därför för att bedömningsprocesser kring anslag till konstnärliga verksamheter ska göras av fristående bedömare vilka ska spegla samhället i sin helhet. Politiker och tjänstepersoner på förvaltningar och liknande beslutar om storleken på anslag, men ska aldrig påverka konstnärligt innehåll. Fi arbetar även för att en handlingsplan mot hot, hat och trakasserier mot kulturarbetare och journalister tas fram av relevant råd eller myndighet. För Fi är det även viktigt att verka för att stimulera fler kommuner och landsting att bli fristäder för kulturarbetare och journalister som hotas och förföljs i sina hemländer.

Fi vill med sin feministiska kulturpolitik överskrida gränser av snäva identitetskategorier för att öppna upp konservativa ideal om roller, estetik och arbetssätt. Kultur är inte statiskt och enhetligt utan dynamiskt, mångtydigt och föränderlig. Det är kulturens eget värde och för att värna om detta bör politiken förändra de oflexibla strukturer inom kulturpolitiken som gör det svårt att fånga upp experimentella uttryck som inte är så lätta att kategorisera. En stor del av de kulturpolitiska medlen är redan uppbundna på förhand till bestämda ändamål, vilket också är hämmande för bredd, spets och omvandling. Feministiskt initiativ vill därför satsa på nya kulturpolitiska medel till tvärkonstnärliga och svårplacerade konstnärliga praktiker, samt till fria medel som flexibelt kan användas till projekt och verksamheter som har potential men som i utvecklingsfasen inte är så lätta att kategorisera.

4. Vilka regionalpolitiska perspektiv på konst och kultur är viktigast för Ditt parti? Bör kultursamverkansmodellen utvecklas, och i så fall hur?

Svar: De viktigaste regionalpolitiska perspektiven för vårt parti är att du som kulturarbetare ska kunna verka och arbeta i hela landet, likaså utomlands. Vi vill decentralisera fokuset och tyngdpunkten på fördelningen av medel till storstäderna och stärka upp landsbygderna så att varje medborgare har rätt till ett rikt kulturliv oavsett var du bor i landet.

Kultursamverkansmodellen är en nyckelfråga för ett jämlikt kulturliv men om den fortsatt ska utgöra fundamentet i den regionala fördelningen av kulturmedel måste den utvecklas på flera punkter för att främja likvärdighet och goda villkor över hela landet. Fi vill verka för att en uppräkningsdel av statens del av samverkansmodellen sker och att dialogen från statens sida förbättras. Vidare vill Fi att de mindre landstingen prioriteras i resursfördelningen av pengarna och att inflytandet från det fria kulturlivet och civilsamhället stärks. Viktigt är också att nationella riktlinjer och strategier för mindre etablerade kulturområden skapas mellan landstingen/regionerna och staten.